

Eduskunnan Talousvaliokunnalle

[Lausuntopyyntö E 179/2014 vp]

VALTIONEUVOSTON SELVITYS SÄHKÖISEN TUNNISTUSMENETELMÄN VARMUUSTASOJA KOSKEVASTA KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖKSESTÄ

Kiitämme mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa. Kansallisen luottamusverkoston ja sähköisen tunnistamisen varmuustasojen kehittäminen ovat kannatettavia asioita.

E-kirjelmän mukaan Suomessa säännellyn vahvan sähköisen tunnistamisen vaatimukset vastaavat vähintään ehdotetun sääntelyn alemmaa varmuustasoa ”korotettu” ja edelleen EU-valmistelussa pyritään varmistamaan, että ehdotetuilla EU:n varmuustasoilla ei olisi vaikutusta nykyisiin Suomessa käytettäviin pankkitunnisteisiin tai mobiilitunnisteisiin, vaikka kansallisen sääntelyn lähtökohdaksi otettaisiin ehdotetut EU:n varmuustasot. FK pitää lähtökohdasta hyvänä. Lisäksi kansallisesti on järkevää hyväksyä asetuksen mukaisesti sekä ”korotettu” että ”korkea” varmuustaso ja vahvistaa, että myös nykyiset pankkitunnisteet vastaavat kansallisesti hyväksyttävien viranomaisen varmuustasovaatimuksia. Esimerkiksi Tanskassa nykyisiä suomalaisia pankkitunnisteita vastaavien tunnisteiden on arvioitu olevan varmuustasoa ”korotettu”.

FK kuitenkin katsoo, että valmisteilla oleva komission täytäntöönpanosäädös sähköisten tunnistusmenetelmien tasoista jättää varmuustasojen käytännön toteutuksen edelleen avoimeksi ja tulkinnanvaraiseksi. Tämä voi aiheuttaa merkittäviä kustannuksia sekä tunnistuspalvelun tarjoajille että tunnistusta hyödyntäville asiointipalveluille ja voi vaikuttaa negatiivisesti luottamusverkoston aikataulujen tai vaadittujen varmuustasojen käyttöönoton toteutumiseen.

Luottamusverkoston ja varmuustasojen keskeneräisyyden ja tulkinnanvaraisuuden vuoksi toimijoiden on käytännössä mahdotonta kehittää tunnistusmenetelmiään vastaamaan komission esittämiä varmuustasovaatimuksia. Varmuustasojen määrittelyssä ei ole myöskään riittävästi arvioitu niiden vaikutuksia eri toimijoille. On järkevää varmistaa, ettei lainsäädännössä ja sen tulkinnassa ole ristiriitaa.

FK ei vastusta varmuustasojen määrittelyä eikä niiden täytäntöönpanoa, mutta haluaa kiinnittää valiokunnan huomion erityisesti seuraaviin asioihin:

- Kannatamme palveluntarjoajan vapautta valita varmuustaso ja siihen liittyvä tunnistustapa tai -väline omissa palveluissaan
- Emme kannata pelkän ”korkean” varmuustason hyväksymistä kansallisesti, vaan sekä ”korotetun” että ”korkean” varmuustason tulee olla kansallisestikin hyväksyttävien tasojen
- Olisi tärkeää, että nykyisten vahvojen sähköisten tunnistusmenetelmien varmuustasot arvoitaisiin suhteessa komission täytäntöönpanosäädöksessä määriteltyihin vaatimuksiin. Viestintäviraston tai viraston määräämän tahon tulisi toteuttaa arviointi.

1 Palveluntarjoajalla tulee olla vapaus valita varmuustaso, tunnistustapa tai -väline omissa palveluissaan

Sähköisen palvelun tarjoajan tulee voida valita mitä varmuustasoja ja mitkä tunnistuspalvelut ja -välineet se hyväksyy omissa palveluissaan. Esimerkiksi pankeissa vahvan sähköisen tunnistuspalvelun tarjoaminen kytkeytyy verkkopankkipalveluihin. Pankkien ensisijaisena tehtävänä on varmistaa verkkopankkipalvelujen turvallisuus. Luottamus on pankkitoiminnan ydin. Tästä syystä myös pankin on voitava päättää, miten asiakas voi kirjautua verkkopankkiin.

2 Sekä ”korotetun” ja ”korkean” varmuustason on oltava kansallisesti mahdollisia

Lainsäädännöllä on tärkeä mahdollistaa sekä tietoyhteiskunnan että yksityisen sektorin palveluiden turvallisuus ja toimijoiden luotettavuus. **Ei ole järkevää lukita varmuustasoa kansallisesti pelkästään turvatasolle ”korkea”.**

Lähtökohtana tulee olla riittävän turvalliset ratkaisut. Vaadittava varmuustaso määräytyy palvelun mukaan. Käytännössä turvataso ”korotettu” riittää valtaosassa tapauksia. Turvataso ”korkea” ei voi olla ainoa vaihtoehto. Se aiheuttaisi erittäin merkittäviä kustannusvaikutuksia kaikille osapuolille. Kaksi varmuustasoa mahdollistaa palveluntarjoajille palveluiden joustavamman kehityksen ja kansalaisille paremman palveluiden tavoitettavuuden, tunnistusvälineiden laajemman kirjon ja käytettävyyden käyttötilanteen ja tarpeen mukaan. ”Korkea” varmuustaso merkitsee korkeampia järjestelmien ja tunnistusvälineiden toteutus- tai jakelukustannuksia sekä heikentää tunnistusvälineiden käytettävyyttä. ”Korkea” varmuustaso merkitsee laatuvarmennetta, jota Suomessa käytännössä pystyy tarjoamaan ainoastaan Väestörekisterikeskus.

3 Varmuustasojen arviointi

Koska Viestintävirastoon rekisteröityneelle vahvan sähköisen tunnistuspalvelun tarjoajalle on asetettu pakko liittyä osaksi luottamusverkostoa 1.5.2017 alkaen, nykytunnisteiden varmuustasojen arviointi tulisi tehdä hyvissä ajoin ennen luottamusverkkoston voimaantuloa.

Pankkitunnisteiden kehityksen edellytys on viranomaisen hyvissä ajoin antama arvio. Näin voitaisiin kansallisesti varmistua, että nykyisillä vahvoilla tunnisteilla on riittävä siirtymäaika mahdollisten muutosten tekemiseen luottamusverkkoston asettaman aikataulun puitteissa.

4 Lopuksi

FK kannattaa Valtiovarainministeriön esittämiä tavoitteita kahdesta varmuustasosta ja lainsäädännön ristiriitojen poistamisesta siten, että pankkitunnisteet voivat olla osana tulevaisuuden tietoyhteiskuntaa. Pankit ovat olleet edelläkävijöitä verkkopalvelujen kehittämisessä ja asiain siirtämisessä verkkoon. Verkkopankkipalvelujen yleistymisen kaikkien suomalaisten käyttöön on antanut pankeille mahdollisuuden olla myös vahvasti mukana tietoyhteiskunnan kehittämisessä. Pankit haluavat myös jatkossa olla kehittämässä ja tukemassa tietoyhteiskuntaa luottamusverkostossa, jossa toimintaedellytykset ovat kaikilta osin tasapainossa.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Päivi Pelkonen